

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS

IR

LATVIJOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS

SUSITARIMAS

DĖL DUJŲ TIEKIMO SAUGUMĄ UŽTIKRINANČIŲ SOLIDARUMO

PRIEMONIŲ

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Latvijos Respublikos Vyriausybė,
atsižvelgdamos į 2017 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą
(ES) 2017/1938 dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių (toliau – Reglamentas) ir
ypač jo 13 straipsnį;

atkreipdamos dėmesį į 2018 m. vasario 2 d. Europos Komisijos rekomendaciją
(ES) 2018/177 dėl elementų, įtrauktinių į techninius ir finansinius valstybių narių
susitarimus, skirtus Reglamento 13 straipsnyje nustatytam solidarumo mechanizmui taikyti;
siekdamos sušvelninti itin sudėtingų ekstremaliųjų situacijų poveikį ir užtikrinti dujų
tiekimą solidariai saugomiems vartotojams;

manydamos, kad solidarumas yra būtinas dujų tiekimo saugumui Europos Sąjungoje
užtikrinti;

vadovaudamosi bendru supratimu, kad prašymas taikyti solidarumo priemonės
paprastai bus reikalingas tik tada, kai prašančiosios Šalies rinka tampa nepajėgi toliau veikti
ir prašančioji Šalis išnaudoja prašančiosios Šalies esamame ekstremaliosios situacijos dujų
sektoriuje valdymo plane išdėstytas rinkos priemones ir ne rinkos priemones ir vis tiek negali
užtikrinti dujų tiekimo solidariai saugomiems vartotojams, todėl solidarumo priemonės
taikančioji Šalis užtikrina solidarumą tiek, kiek įmanoma, ir tiek laiko, kiek įmanoma rinkos
priemonėmis, kuriomis siekiama padėti prašančiajai Šaliai užtikrinti trūkstamą dujų kiekį
jos solidariai saugomiems vartotojams,

susitare:

1 straipsnis

Susitarimo dalykas ir taikymo sritis

1. Šiame Susitarime išdėstyti techniniai, teisiniai ir finansiniai susitarimai dėl solidarumo mechanizmo taikymo pagal Reglamento 13 straipsnį. Susitariančiosios Šalys aktyvina šį Susitarimą kaip kraštutinę priemonę susidarius ekstremaliajai situacijai, kai be pagalbos neįmanoma užtikrinti dujų tiekimo solidariai saugomiems vartotojams.

2. Aktyvinus šį Susitarimą, solidarumo priemonės taikančioji Šalis taiko reikiamas solidarumo priemones savo dujų sistemoje, kad aprūpintų dujomis prašančiosios Šalies dujų sistemos solidariai saugomus vartotojus.

3. Šio straipsnio 2 dalyje minimos priemonės apima, be kitų priemonių, dujų tiekimą į dujų sistemą iš SGD terminalo ir dujų tiekimą iš solidarumo priemonės taikančiosios Šalies valstybės narės dujų atsargų rezervų, tačiau neapima tiekimo iš valstybės narės dujų atsargų rezervų, kurie yra skirti:

- a) „solidariai saugomiems vartotojams“, kaip apibrėžta Reglamente, naudoti;
 - b) dujoms tiekti pagal Reglamento 13 straipsnio 1 dalies 2 punktą.
4. Šio straipsnio 2 dalyje minimos priemonės netaikomos naudojimui paties galutinio vartotojo dujų atsargų, skirtų ekstremaliajai situacijai, kurias galutinis vartotojas privalo laikyti remdamasis Nacionaliniu prevencinių veiksmų planu arba Nacionaliniu ekstremaliųjų situacijų valdymo planu, apibrėžtu Reglamento 8 straipsnyje.

2 straipsnis

Apibrėžtys

1. Šiame Susitarime vartojamos toliau nurodytuose teisės aktuose apibrėžtos sąvokos:

- a) 2017 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/1938 dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių (OL L 280, 2017 10 28, p. 1-56) 2 straipsnyje;

- b) 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005, (OL L 211, 2009 08 14, p. 36-54) 2 straipsnyje;
 - c) 2017 m. kovo 16 d. Komisijos reglamento (ES) 2017/459, kuriuo nustatomas dujų perdavimo sistemų pajėgumų paskirstymo mechanizmų tinklo kodeksas ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 984/2013, (OL L 72, 2017 03 17, p. 1-28) 3 straipsnyje;
 - d) 2014 m. kovo 26 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 312/2014, kuriuo nustatomas dujų perdavimo tinklų balansavimo kodeksas, (OL L 91, 2014 03 27, p. 15-35) 3 straipsnyje;
 - e) 2015 m. balandžio 30 d. Komisijos reglamento (ES) 2015/703, kuriuo nustatomas sistemų sąveikos ir duomenų mainų tinklo kodeksas, (OL L 113, 2015 05 01, p. 13-26) 2 straipsnyje ir
 - f) 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančios Direktyvą 2003/55/EB, (OL L 211, 2009 08 14, p. 94-136) 2 straipsnyje.
2. Be minėtų, šiame Susitarime vartojamos ir šios sąvokos:
- a) „prašančioji Šalis“ – Europos Sąjungos valstybė narė, kuri prašo taikyti solidarumo priemones pagal šį Susitarimą;
 - b) „solidarumo priemonės taikančioji Šalis“ – Europos Sąjungos valstybė narė arba viena iš su solidarumo priemonių pasiūlymu susijusiame pardavimo ir pirkimo procese dalyvaujančių šalių:
 - rinkos priemonių atveju – dujų įmonės, pasirengusios sumažinti savo dujų poreikį ir parduoti jas prašančiajai Šaliai, taip pat kitos dujų įmonės, nustatančios tokių dujų kainą taikydamos konkurso mechanizmą;
 - ne rinkos priemonių atveju – šio Susitarimo Susitariančioji Šalis, įgyvendinanti ne rinkos priemones;
 - c) „prašymas taikyti solidarumo priemones“ – prašančiosios Šalies prašymas solidarumo priemones taikančiajai Šaliai taikyti solidarumo priemones;

- d) „solidarumo priemonė“ – būtina priemonė solidarumo priemonės taikanciosios Šalies dujų sistemoje pagal Reglamento 13 straipsnį, kuria mažinamas arba stabdomas dujų tiekimas kitiems, ne solidariai saugomiems, vartotojams iki reikiamo lygio ir tokiam laikui, kiek nepavyksta užtikrinti dujų tiekimo prašančiosios Šalies solidariai saugomiems vartotojams;
- e) „solidarumo priemonių pasiūlymas“ – solidarumo priemonės taikanciosios Šalies rinkos priemonių ir ne rinkos priemonių rinkinys, kuris gali būti pasiūlytas prašančiajai Šaliai mainais į kompensaciją;
- f) „Susitariančioji Šalis“ – šiame Susitarime dalyvaujanti Europos Sąjungos valstybė narė;
- g) „rinkos priemonės“ – solidarumo priemonės taikanciosios Šalies kvietimai dujų įmonėms ir pačios solidarumo priemonės taikanciosios Šalies teritorijoje taikyti savanoriškas pasiūlos ir paklausos priemonės siekiant užtikrinti dujų kiekius mainais į sutartyje nustatytą kainą, kurios turėtų leisti pačiai prašančiajai Šaliai padengti dujų kiekį, reikalingą norint aprūpinti dujomis savo solidariai saugomus vartotojus;
- h) „ne rinkos priemonės“ – suverenios pasiūlos ir paklausos priemonės, kurias savo teritorijoje taiko solidarumo priemonės taikancioji Šalis siekdama prisidėti prie prašančiosios Šalies solidariai saugomų vartotojų aprūpinimo dujomis;
- i) „konkurso mechanizmo priemonė“ – solidarumo priemonės taikanciosios Šalies kvietimas dujų įmonėms ir galutiniams vartotojams nacionalinėje rinkoje taikyti savanoriškas pasiūlos ir paklausos priemonės ir pateikti prašančiajai Šaliai pagal konkurso mechanizmą savo kainos ir dujų kiekio pasiūlymus atsiliepiantį į prašymą taikyti solidarumo priemonės;
- j) „pradinė pirkimo kaina“ – kaina, už kurią dujų kiekį įsigijo dujų įmonė arba įsigijo savo reikmėms iki energijos krizės ir solidarumo mechanizmo priemonių įgyvendinimo;
- k) „reikšmingiausias biržos operatorius“ – dujų biržos operatorius, užimantis bent 70 % visos biržos rinkos dalį regiono, kurį paveikė pagrindą teikti prašymą taikyti solidarumo priemonės suteikusi energijos krizė, rinkos srityse;
- l) „pristatymo taškas“ – solidarumo priemonės taikanciosios Šalies nacionalinės dujų perdavimo sistemos išleidimo taškas, iki kurio turi būti pristatytas su solidarumo priemonių pasiūlymu susijęs dujų kiekis;

m) „ekstremalioji situacija“ arba „ekstremaliosios situacijos lygis“ – krizė, kaip ji apibrėžta Reglamento 11 straipsnio 1 dalies c punkte;

n) „Dujų koordinavimo grupė“ – techninio lygmens organas, steigiamas pagal Reglamento 4 straipsnį;

o) „pristatymo diena“ – dujų tiekimo para, kaip apibrėžta 2017 m. kovo 16 d. Komisijos reglamento (ES) 2017/459, kuriuo nustatomas dujų perdavimo sistemų pajėgumų paskirstymo mechanizmų tinklo kodeksas ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 984/2013, 3 straipsnio 16 dalyje, kurią naudojamosi solidarumo priemonėmis;

p) „dujos“ – gamtinės dujos ir kitos degiosios dujos, siunčiamos per dujų perdavimo sistemą, pavyzdžiui, biometanas ir vandenilis, jei taikoma.

3 straipsnis

Prašymas taikyti solidarumo priemones

1. Prašymas taikyti solidarumo priemones teikiamas paskelbus ekstremaliosios situacijos lygį pagal Reglamento 11 straipsnio 1 dalies c punktą ir prašančiąjai Šaliai patikinus, kad prašomų solidarumo priemonių taikymo dieną visos būtiniosios Reglamento 13 straipsnio 3 dalyje nustatytos sąlygos išpildytos.

2. Prašančioji Šalis pateikia prašymą taikyti solidarumo priemones šio Susitarimo 15 straipsnyje nurodytomis komunikacijos priemonėmis tiesiogiai su ja sujungtos valstybės narės solidarumo priemones taikančiąjai Šaliai, nurodytai Dujų koordinavimo grupės narių sąrašė. Pateikus prašymą taikyti solidarumo priemones pagal šio straipsnio 1 dalį, prašančioji Šalis nedelsdama informuoja Europos Komisiją apie prašymo taikyti solidarumo priemones pateikimą ir jo turinį.

3. Prašyme taikyti solidarumo priemones pateikiama bent jau ši informacija:

- a) prašančiosios Šalies kompetentingos institucijos kontaktiniai duomenys;
- b) prašančiosios Šalies atitinkamo perdavimo sistemos operatoriaus kontaktiniai duomenys;
- c) dujų tiekimo laikotarpis dujų tiekimo paromis;
- d) tiektinas dujų kiekis per dieną kWh;

e) pristatymo taškas;

f) šio straipsnio 1 dalyje nurodytas patikrinimas;

g) pareiškimas, ar dujų įmonių siūlomos sutartys, solidarumo priemonės taikancijai Šaliai įgyvendinus rinkos priemones, bus tiesiogiai sudaromos su prašančiąja Šalimi ar su prašančiosios Šalies vardu veikiančia nurodyta trečiąja šalimi;

h) patikrinimas, kad prašančioji Šalis garantuoja dujų įmonių reikalavimų, kylančių iš sudarytų su prašančiosios Šalies vardu veikiančiomis trečiosiomis šalimis sutarčių, patenkinimą;

i) prašančiosios Šalies įsipareigojimo sumokėti kompensaciją už vykdumą iš solidarumo tiekimą vadovaujantis šio Susitarimo nuostatomis ir Reglamento 13 straipsnio 8 dalimi patvirtinimas.

4. Tiek, kiek leidžia tiekimo saugumo situacija, prašymas taikyti solidarumo rinkos priemones pateikiamas mažiausiai prieš 20 valandų iki dujų tiekimo paros pradžios. Į pateiktus per trumpesnę terminą prašymus taikyti solidarumo priemones bus galima sureaguoti tik tada, jei tai bus įmanoma atsižvelgiant į ekstremaliąją situaciją ir dujų įmonėms reikalingą pasirengimo pateikti solidarumo priemonių pasiūlymą laiką. Tokiu atveju solidarumo priemonės taikancioji Šalis įsipareigoja dėti visas pastangas, kad solidarumo priemonių pasiūlymas būtų parengtas.

5. Solidarumo priemonės taikancioji Šalis nekompensuoja jokių prašančiosios Šalies patirtų išlaidų dujų tiekimo parą, jei solidarumo priemonių pasiūlymas pateikiamas vėliau nei prieš 20 valandų iki dujų tiekimo paros pradžios.

6. Jei atitinkamame prašyme taikyti solidarumo priemones nenurodyta kitaip, prašymas taikyti solidarumo priemones turi būti susijęs su dujų tiekimo para, einančia po dujų tiekimo paros, kurią buvo pateiktas prašymas taikyti solidarumo priemones. Kiti prašymai taikyti solidarumo priemones vėlesnėms dujų tiekimo paroms gali būti pateikti atsižvelgiant į šio straipsnio 4 dalyje nustatytus terminus.

7. Gavusi prašymą taikyti solidarumo priemones, solidarumo priemones taikančioji Šalis nedelsdama patikrina tokį prašymą taikyti solidarumo priemones, ar jame nėra klaidų ar praleidimų, dėl kurių tinkamas atsakas į prašymą taikyti solidarumo priemones nebūtų įmanomas. Jei tokio patikrinimo metu prašyme taikyti solidarumo priemones nustatoma klaidų ar praleidimų, kaip apibrėžta šios dalies pirmajame sakinyje, solidarumo priemonės taikančioji Šalis nedelsdama susisieikia su prašančiosios Šalies kompetentinga institucija naudodama prašyme taikyti solidarumo priemones nurodytą kontaktinę informaciją ir paprašo pataisyti prašymą taikyti solidarumo priemones.

8. Solidarumo priemones taikančioji Šalis patvirtina prašymo taikyti solidarumo priemones gavimą prašančiajai Šaliai per pusvalandį nuo prašymo taikyti solidarumo priemones gavimo naudodama prašyme taikyti solidarumo priemones nurodytą kontaktinę informaciją. Jei prašančioji Šalis negauna patvirtinimo apie prašymo taikyti solidarumo priemones gavimą per pusvalandį nuo prašymo taikyti solidarumo priemones išsiuntimo, ji stengiasi susisiekti su solidarumo priemones taikančiaja Šalimi visomis prieinamomis komunikacijos priemonėmis.

4 straipsnis

Rinkos priemonių įgyvendinimas

1. Gavusi prašymą taikyti solidarumo priemones, solidarumo priemones taikančioji Šalis gauna ir surenka solidarumo priemonių pasiūlymus iš dujų įmonių ir juos perduoda prašančiajai Šaliai.

2. Jei, solidarumo priemones taikančiajai Šaliai įgyvendinus rinkos priemones, solidarumo priemones taikančioji Šalis gauna solidarumo priemonių pasiūlymus iš solidarumo priemones taikančiosios Šalies teritorijoje esančių dujų įmonių, prašančioji Šalis atsako už reikiamo dujų kiekio įsigijimą sudarant sutartis su pasirinktomis solidarumo priemonės taikančiosiomis Šalimis.

3. Prašančioji Šalis garantuoja solidarumo priemones taikančiosios Šalies reikalavimų, kylančių iš sudarytų pagal šio straipsnio 2 dalį sutarčių, patenkinimą. Ši nuostata netaikoma, kai prašančioji Šalis pati yra tiesioginė skolininkė pagal šiuos reikalavimus.

4. Prašančioji Šalis ir solidarumo priemones taikančioji Šalis užtikrina pajėgumus, būtinus pristatymo taške paimamam dujų kiekiui, tiekiamam pagal solidarumo priemones taikančiųjų Šalių solidarumo priemonių pasiūlymus, perduoti. Jei prašančioji Šalis negali užtikrinti perdavimo pajėgumų, ji nedelsdama apie tai informuoja solidarumo priemones taikančiąją Šalį ir nurodo to priežastis.

5 straipsnis

Konkurso mechanizmo priemonės įgyvendinimas

1. Jei prašančiosios Šalies solidariai saugomiems vartotojams reikalingo dujų kiekio nepavyksta užtikrinti rinkos priemonėmis pagal šio Susitarimo 4 straipsnį, prašančioji Šalis aktyvina konkurso mechanizmo priemonę. Pagal konkurso mechanizmą prašančioji Šalis pateikia solidarumo priemones taikančiąjai Šaliai prašymą, nurodydama išsamią prašymo informaciją, kaip nustatyta šio Susitarimo 3 straipsnio 3 dalyje, pakviesti solidarumo priemones taikančiosios Šalies dujų įmones teikti savo kainos ir dujų kiekio, kurį jos yra savanoriškai pasirengusios teikti prašančiąjai Šaliai, pasiūlymus. Dujų kainos pasiūlymuose nurodomos visos pasiūlymą teikiančios dujų įmonės išlaidos, susijusios su atsisakomu dujų kiekiu, įskaitant perdavimo išlaidas, pridėtinės vertės mokesčių, akcizų ir pan.

2. Solidarumo priemones taikančioji Šalis pagrįstai nedelsdama pakviečia teikti konkurso pasiūlymus ir gautus pasiūlymus perduoda prašančiąjai Šaliai.

3. Iš pateiktų konkurso pasiūlymų prašančioji Šalis pasirenka ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą ar pasiūlymus.

4. Prašančioji Šalis nedelsdama informuoja solidarumo priemones taikančiąją Šalį apie gautų pasiūlymų priėmimą arba atsisakymą juos priimti.

5. Pajėgumų rezervavimui, jei reikia, ir perdavimo pajėgumams taikomos šio Susitarimo 4 straipsnio 4 dalyje nustatytos sąlygos.

6 straipsnis

Ne rinkos priemonių įgyvendinimas

1. Jei prašančioji Šalis negali visiškai aprūpinti dujomis savo solidariai saugomų vartotojų net solidarumo priemonės taikantčiai Šaliai įgyvendinus rinkos priemones ir konkurso mechanizmo priemonę prašyme taikyti solidarumo priemonės nurodytu dujų tiekimo parų laikotarpiu arba nepriims visų esamų solidarumo priemonių pasiūlymų, kuriuos pateikė dujų įmonės, esančios solidarumo priemonės taikantčiosios Šalies teritorijoje ir teritorijose kitų Europos Sąjungos valstybių narių, kurios yra tiesiogiai sujungtos su prašančiąja Šalimi pagal Reglamento 13 straipsnio 1 dalį, ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių, kurios yra sujungtos su prašančiąja Šalimi pagal Reglamento 13 straipsnio 2 dalį per trečiąją valstybę, kuri nėra Europos Sąjungos valstybė narė, prašančioji Šalis gali pateikti kitą prašymą taikyti solidarumo priemonės likus daugiausia 13 valandų iki dujų tiekimo paros pradžios dėl trūkstamo dujų kiekio. Šio Susitarimo 3 straipsnis taikomas *mutatis mutandis*, kai tinkama.
2. Jei nesilaikoma šio Susitarimo 3 straipsnio 4 dalyje nustatyto termino, solidarumo priemonių pasiūlymas perduodamas atsižvelgiant į dujų įmonei reikalingą pasirengimo laiką. Jei solidarumo priemonės taikantčioji Šalis negali pateikti solidarumo priemonių pasiūlymo iki paskutinės 7 straipsnio 1 dalyje nustatyto termino dienos, ji nedelsdama informuoja apie tai prašančiąją Šalį ir nurodo to priežastis.

7 straipsnis

Solidarumo priemonių pasiūlymų perdavimas

1. Gavusi prašymą taikyti solidarumo priemones, solidarumo priemones taikančioji Šalis perduoda rinkos solidarumo priemonių pasiūlymą prašančiajai Šaliai likus daugiausia 15 valandų iki dujų tiekimo paros pradžios, nurodytos prašyme taikyti solidarumo priemones. Jei nesilaikoma šio Susitarimo 3 straipsnio 4 dalyje nustatyto termino, solidarumo priemonių pasiūlymas perduodamas atsižvelgiant į visą dujų įmonėms reikalingą pasirengimo laiką. Jei solidarumo priemones taikančioji Šalis negali pateikti rinkos solidarumo priemonių pasiūlymo iki paskutinės šioje dalyje nustatyto termino dienos, ji nedelsdama informuoja apie tai prašančiąją Šalį ir pateikia tinkamą pagrindimą.
2. Šio Susitarimo 6 straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju solidarumo priemonės taikančioji Šalis perduoda solidarumo priemonių pasiūlymą likus daugiausia 9 valandoms iki dujų tiekimo paros pradžios.
3. Solidarumo priemonių pasiūlyme pateikiama bent jau ši informacija:
 - a) solidarumo priemones taikančiosios Šalies kompetentingos institucijos kontaktiniai duomenys;
 - b) solidarumo priemones taikančiosios Šalies atitinkamo perdavimo sistemos operatoriaus kontaktiniai duomenys;
 - c) solidarumo priemones taikančiosios Šalies kontaktiniai duomenys;
 - d) tiktinas dujų kiekis per dieną kWh;
 - e) pristatymo taškas;
 - f) tiekimo laikotarpis;
 - g) solidarumo priemonių pasiūlymo pagrindas: rinkos priemonės, konkurso mechanizmo priemonės arba ne rinkos priemonės;
 - h) Reglamente nurodytos solidarumo priemonių išlaidos, išskyrus galimo teismo proceso išlaidas;
 - i) mokėjimų gavėjų duomenys.
4. Solidarumo priemonių pasiūlyme nurodytas dujų kiekis lygus prašančiosios Šalies prašyme taikyti solidarumo priemones nurodytam dujų kiekiui arba už jį mažesnis.

5. Solidarumo priemonių pasiūlyme nurodytas dujų kiekis neturi viršyti techninių pristatymo taško pajėgumų.
6. Gavusi solidarumo priemonių pasiūlymą, prašančioji Šalis nedelsdama solidarumo priemonės taikanciosios Šalies kompetentingai institucijai patvirtina solidarumo priemonių pasiūlymo gavimą naudodama solidarumo priemonių pasiūlyme nurodytus kontaktinius duomenis.

8 straipsnis

Solidarumo priemonių pasiūlymo priėmimas

1. Prašančioji Šalis, naudodamasi solidarumo priemonių pasiūlyme pateiktais solidarumo priemonės taikanciosios Šalies kompetentingos institucijos duomenimis, gali nusiųsti solidarumo priemonių pasiūlymo priėmimo patvirtinimą.
2. Rinkos solidarumo priemonių pasiūlymo priėmimas galimas tik likus daugiausia 13 valandų iki dujų tiekimo paros pradžios. Ne rinkos solidarumo priemonių pasiūlymo priėmimas galimas tik likus daugiausia 7 valandoms iki dujų tiekimo paros pradžios. Prašančioji Šalis priima solidarumo priemonių pasiūlymus pagal šio Susitarimo 7 straipsnį per 2 valandas nuo gavimo. Per šį laikotarpį nepriimti solidarumo priemonių pasiūlymai netenka galios.
3. Norėdama priimti rinkos solidarumo priemonių pasiūlymą, prašančioji Šalis pasirenka vieną ar kelis solidarumo priemonės taikanciujų Šalių pateiktus solidarumo priemonių pasiūlymus, pagrįstus rinkos priemonėmis arba konkurso mechanizmo priemone, ir pateikia priimtą solidarumo priemonių pasiūlymą solidarumo priemonės taikancijai Šaliai per nustatytą terminą. Prašančioji Šalis nedelsdama perduoda prašančiosios Šalies pasiūlymo priėmimo pareiškimą solidarumo priemonės taikanciosioms Šalims, laimėjusioms konkursą pagal konkurso mechanizmo priemonę kaip solidarumo priemonės taikancioji Šalis. Solidarumo priemonės taikancijai Šaliai gavus patvirtinimą apie solidarumo priemonių pasiūlymo priėmimą, prašančioji Šalis ir solidarumo priemonės taikancioji Šalis pasirašo susitarimą dėl suderėtų kiekių.

4. Solidarumo priemonės taikancijai Šaliai gavus pareiškimą dėl ne rinkos solidarumo priemonių pasiūlymo priėmimo, solidarumo priemonės taikancioji Šalis ir prašancioji Šalis sudaro sutartį, kurios pagrindu solidarumo priemonės taikancioji Šalis įsipareigoja taikyti administracines priemones, kad užtikrintų siūlomo dujų kiekio prieinamumą ir perdavimą iki pasirinkto pristatymo taško.

5. Priimdama solidarumo priemonių pasiūlymą, prašancioji Šalis įsipareigoja vykdyti Reglamento 13 straipsnio 8 ir 10 dalyse nurodytus kompensavimo įsipareigojimus, kaip nustatyta šio Susitarimo 12 ir 13 straipsniuose.

9 straipsnis

Dujų kiekio perdavimas ir išleidimas pagal solidarumo priemonių pasiūlymą

1. Priėmus solidarumo priemonių pasiūlymą, laikoma, kad visi reikiami perdavimo pajėgumai pasirinktame pristatymo taške yra nuolatiniai.

2. Tikslus pristatymo taškas nustatomas vadovaujantis dabartiniu Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklo perdavimo pajėgumų žemėlapiu, kuriame yra nustatyti dujų perdavimo sistemos įleidimo ir išleidimo taškai.

3. Prašancioji Šalis užtikrina dujoms išleisti pristatymo taške būtinus perdavimo pajėgumus ir dujų kiekio, kurį solidarumo priemonės taikancioji Šalis arba solidarumo priemonės taikancioji Šalis tiekia į sutartus pristatymo taškus, fizinį transportavimą.

10 straipsnis

Solidarumo priemonių taikymo pabaiga

1. Solidarumo priemonės taikanciosios Šalies įsipareigojimas taikyti solidarumo priemonę baigiasi, kai:

a) atlikusi patikrinimą pagal Reglamento 11 straipsnio 8 dalies 1 punktą, Europos Komisija nusprendžia, kad ekstremaliosios situacijos paskelbimas nėra arba nebėra pagrįstas;

- b) prašančioji Šalis paskelbia apie ekstremaliosios situacijos pabaigą arba
- c) valstybė narė, veikianti kaip solidarumo priemonės taikančioji Šalis įgyvendinant solidarumo priemonių pasiūlymą, nebegali aprūpinti visų savo solidariai saugomų vartotojų ir tam tikrų ypatingos svarbos dujomis kūrenamų elektrinių, kaip numatyta Reglamento 13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipoje.

2. Šio straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytais atvejais solidarumo priemonės taikymas baigiasi pasibaigus atitinkamai dujų tiekimo parai, dėl kurios buvo pateiktas prašymas taikyti solidarumo priemonės pagal šio Susitarimo 3 straipsnį. Šio straipsnio 1 dalies c punkte nurodytu atveju solidarumo priemonės taikančioji Šalis turi teisę nedelsdama nutraukti solidarumo priemonės taikymą informavusi apie tai prašančiąją Šalį.

11 straipsnis

Konkurso pasiūlymo priėmimas

Jei solidarumo priemonės taikančiosios Šalies ar kitos valstybės narės pagal konkurso mechanizmą pateiktuose pasiūlymuose dujų kiekis yra ribotas, todėl viso prašomo dujų kiekio nepavyks įsigyti, arba kompensacija už dujų kiekį dujų įmonių pateiktuose rinkos priemonių ir konkurso mechanizmo priemonių pasiūlymuose yra akivaizdžiai nepagrįsta, prašančioji Šalis turi teisę atsisakyti rinkos solidarumo priemonių pasiūlymų ir konkurso mechanizmo solidarumo priemonių pasiūlymų ir prašyti taikyti ne rinkos priemones. Prašančiajai Šaliai atsisakius konkurso mechanizmo priemonės ir paprašius taikyti ne rinkos priemones, taikant konkurso mechanizmą gauti pasiūlymai netenka galios.

12 straipsnis

Kompensacija už ne rinkos priemonės

1. Prašančioji Šalis sumoka kompensaciją už dujų kiekį, pristatytą taikant ne rinkos priemones pagal Reglamento 13 straipsnio 8 dalį, tiesiogiai solidarumo priemonės taikant šaliai, ir mokama kompensacija apima visas solidarumo priemonės taikant Šalies išlaidas (įskaitant mokesčius), įskaitant bent jau:

a) dujų kainą, apskaičiuotą pagal reikšmingiausio biržos operatoriaus taikytos kitos paros kainos (atsiskaitymo kaina) per pastarąsias 10 dienų aritmetinį vidurkį, arba pradinę dujų pirkimo kainą, jei ji yra didesnė nei minėta vidutinė biržos kaina;

b) perdavimo išlaidas;

c) saugojimo išlaidas, jei taikoma;

d) suskystintų gamtinių dujų terminalo išlaidas ir pakartotinio dujinimo išlaidas, jei taikoma;

e) visą kompensaciją už papildomas išlaidas ir nuostolius dėl pagristų negautų būsimų pajamų dujų tiekimo pertraukimo atveju, kurią solidarumo priemonės taikantioji Šalis privalės sumokėti paveiktoms trečiosioms šalims pagal atitinkamas teisės aktų nuostatas įgyvendinant atitinkamą ne rinkos priemonę, įskaitant, jei tinkama, bet kokias ne teismo ir teismo proceso išlaidas, jei tokia kompensacija dar nėra įtraukta į šios dalies a ir g punktus;

f) kompensaciją ir atlyginimą už pagristą žalą solidarumo priemonės taikantiosios valstybės narės infrastruktūrai, kurią paveikė tiekimo apimties sumažėjimas, įskaitant dėl neįprasto panaudojimo atsiradusią techninio pobūdžio žalą infrastruktūrai, pavyzdžiui, dujų saugykloms ir suskystintų gamtinių dujų terminalams;

g) tiesioginių nuostolių dėl solidarumo priemonės taikantiosios Šalies pagristų negautų būsimų pajamų atlyginimą tuo atveju, kai dujos buvo paimtos iš saugyklos arba suskystintų gamtinių dujų įrenginio, jei tokie nuostoliai dar nėra įtraukti į šios dalies a punktą.

2. Ne rinkos solidarumo priemonių pasiūlyme pagal šio straipsnio 1 dalį nurodytų galimų išlaidų sąrašas nėra baigtinis. Pagal Reglamento 13 straipsnio 8 dalies c punktą atlyginamos išlaidos gali būti pateiktos su atitinkamais dokumentais pasibaigus solidarumo priemonių taikymui netaikant kokių nors terminų.

3. Priešolė sumokėti kompensaciją išlieka galioji net ir tuo atveju, jei, pritaikius solidarumo priemones, paaiškėtų, kad prašymas taikyti solidarumo priemones nebuvo būtinas, arba jei šis Susitarimas buvo nutrauktas pagal 19 straipsnį.

13 straipsnis

Atsiskaitymo būdai, sąskaitų išrašymas ir kompensavimo už taikytas ne rinkos priemones terminai

1. Visi mokėjimai už taikytas ne rinkos priemones atliekami per 30 kalendorinių dienų nuo sąskaitos gavimo dienos.
2. Ne rinkos priemonių atveju solidarumo priemonės taikančioji Šalis turi teisę pateikti tarpinę sąskaitą už gautą dujų kiekį.
3. Pasibaigus solidarumo priemonių taikymui, Susitariančiosios Šalys susitaria dėl galutinės sąskaitos poreikio ir jos pateikimo laiko.
4. Pradelsus mokėjimus už taikytas ne rinkos priemones, skaičiuojami delspinigiai nuo mokėjimo termino paskutinės dienos (įskaitytinai) pagal šio straipsnio 2 dalį iki sumokėjimo dienos (neskaičiuojant sumokėjimo dienos) taikant nustatytąją palūkanų normą. Šiame Susitarime „nustatytoji palūkanų norma“ yra Europos Centrinio Banko bazinė norma, padidinta penkiais procentiniais punktais.

14 straipsnis

Bendradarbiavimas ir atitiktis

Susitariančiosios Šalys imasi visų reikiamų priemonių nacionaliniu lygmeniu ir reikiamų veiksmų atitikčiai savo solidarumo įsipareigojimui ir šio Susitarimo įgyvendinimui užtikrinti.

15 straipsnis

Komunikacijos priemonės

1. Komunikacija tarp Susitariančiųjų Šalių visų pirma vyksta elektroniniu paštu. Jei ši komunikacijos priemonė neprieinama, komunikacija vyksta telefonu. Atsižvelgiant į atitinkamą situaciją gali būti naudojamos ir kitos komunikacijos priemonės.
2. Susitariančiosios Šalys užtikrina, kad, pasikeitus atitinkamiems šiame Susitarime nurodytiems kontaktiniams duomenims, būtų atnaujinti Dujų koordinavimo grupės narių sąraše pateikti kontaktiniai duomenys ir kita Susitariančioji Šalis būtų apie tai nedelsiant informuota.

16 straipsnis

Institucijų funkcijos ir kontaktiniai duomenys

Susitariančiosios Šalys nustato už komunikaciją ir solidarumo priemonės įgyvendinimą atsakingų institucijų funkcijas ir kompetentingas institucijas dvišaliams ginčams tarp atsakingų už energetikos klausimus ministerijų spęsti. Funkcijos atnaujinamos, jei to prireikia, ir paskirstomos Susitariančiosioms Šalims.

17 straipsnis

Jurisdikcijos sąlyga

1. Ginčus dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo tiek, kiek įmanoma, sprendžia pagal šio Susitarimo 16 straipsnį nustatytos Susitariančiųjų Šalių atsakingos institucijos.
2. Jei ginčo negalima išspręsti pagal šio straipsnio 1 dalį, kiekviena Susitariančioji Šalis gali kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimai Susitariančiosioms Šalims yra privalomi.
3. Europos Sąjungos Teisingumo Teismui nusprendus, kad Susitariančioji Šalis neįvykdė šiame Susitarime nustatytų savo įsipareigojimų arba pažeidė šį Susitarimą, atitinkama Susitariančioji Šalis imasi reikiamų priemonių, numatytų Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendime, per Europos Sąjungos Teisingumo Teismo nustatytą terminą.
4. Šio straipsnio 2 ir 3 dalys yra Susitariančiųjų Šalių arbitražinis susitarimas, kaip apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 273 straipsnyje.

18 straipsnis

Įsigaliojimas

Susitariančiosios Šalys diplomatiniais kanalais praneša viena kitai apie šiam Susitarimui įsigalioti reikalingų nacionalinių procedūrų užbaigimą. Šis Susitarimas įsigalioja trisdešimtąją dieną po paskutinio pranešimo gavimo dienos, nepažeidžiant Reglamento 13 straipsnio 14 dalyje nustatytų įsipareigojimų.

19 straipsnis

Nutraukimas

Šis Susitarimas galioja neribotą laiką. Kiekviena Susitariančioji Šalis gali bet kuriuo metu jį nutraukti apie tai diplomatiniais kanalais raštu pranešdama kitai Susitariančiai Šaliai. Šis Susitarimas nustoja galioti praėjus šešiems mėnesiams nuo dienos, kai buvo gautas toks pranešimas.

Tai patvirtindami toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šį Susitarimą.

Pasirašyta Vilniuje ir Rygoje 2022 m. dviem egzemplioriais lietuvių, latvių ir anglų kalbomis. Visi tekstai yra autentiški. Kilus nesutarimų dėl šio Susitarimo aiškinimo, vadovaujamasi tekstu anglų kalba.

Lietuvos Respublikos

Vyriausybės vardu

Parašas 

Data 2022.03.10

Latvijos Respublikos

Vyriausybės vardu

Parašas 

Data 2022.03.10